

TROBADA AMB ELS PERIODISTES
Santuari del Toro, 30 de maig de 2019

Un any més tenim l'oportunitat de reunir-nos en aquest lloc tan estimat pels menorquins i en què jo em trobo particularment a gust. Aquest santuari és la casa de la Mare i, per això, una casa sempre oberta per a tots els que s'acosten a ella.

El missatge del Papa per a aquest any té com a tema de reflexió les xarxes socials. Tots reconeixem els grans avantatges que proporciona la xarxa. Hi ha dos avantatges principals: la xarxa ens ofereix una gran quantitat d'informació i també facilita la relació i, per això, que ens puguem ajudar els uns als altres.

Però hem de reconèixer també el perill que amenaça a les xarxes socials. Respecte a la informació, es corre el risc que sigui manipulada per afavorir determinats interessos polítics o econòmics. Moltes vegades la distorsió dels fets és planificada i conscient. També les relacions socials poden ser falsejades. La xarxa pot propiciar "l'assetjament cibernètic" i també l'autoaïllament. Els joves que es bolquen en les xarxes socials, de vegades viuen aïllats de la societat, com "ermitans socials"

Quina resposta es pot donar? En la seva reflexió, el Papa pren com a punt de partida la idea que som éssers en relació, creats no per viure en soledat sinó en societat: "la nostra identitat està fonamentada en la comunió i l'alteritat". Tota la humanitat és com un cos, en el qual tots els membres estan en relació. Això és el que expressa la frase de sant Pau que aquest any es pren com a lema ("som membres els uns dels altres") i també el cartell que el difon. I subratlla dues coses molt importants:

1. A la base de la xarxa ha d'haver-hi una comunitat humana. Això no es pot donar per descomptat. La comunitat es construeix quan hi ha sentiments de confiança mútua i quan es persegueixen objectius compartits. Quan això es dona, l'altre no és un enemic ni un competidor sinó un company de camí. Una "social network community" no és una comunitat; en la majoria dels casos només és una agregació d'individus entre els quals es donen vincles molt dèbils. A més, moltes vegades la identitat a les xarxes socials es basa en l'oposició als altres, cosa que alimenta grups que exclouen als que són diferents. "Allò que hauria de ser una finestra oberta al món es converteix així en una vitrina on exhibir el narcisisme propi".

2. Pel que fa a les relacions socials: la xarxa és útil si prepara per a la trobada amb l'altre o és un ressò d'aquesta trobada. Però mai pot substituir la trobada personal. "L'ús de les xarxes socials és complementari a l'encontre en carn i ossos, que és dona a través del cos, el cor, els ulls, la mirada, la respiració de l'altre. Si s'utilitza la xarxa com a prolongació o com espera d'aquest encontre, llavors no és traïx a si mateixa i continua essent un recurs per a la comunió". Per això, la recepta perquè es donin autèntiques relacions humanes és senzilla: "obrir el camí al diàleg, a l'encontre, al somriure, a la carícia". Les xarxes socials són sempre complementàries i estan supeditades a les persones.